

Beantwoording technische vragen over de begroting 2018 gesteld door Heusden Transparant, CDA, D66, Gemeentebelangen en DMP Heusden.

- 1 Pagina Algemeen
Algemeen
Fractie: CDA
Vraag: We zien dat wederom het woord 'Raming' wordt gebruikt voor bedragen in 2018. De raad stelt een begroting vast en géén raming. Wij zien daarom graag dat het woord 'Raming' wordt vervangen door 'Begroting'.
- Antwoord: De keuze voor 'raming' is gecontinueerd op basis van het verleden. De raad stelt de programmabegroting vast, hetgeen zowel de inhoud als de middelen betreft. De titels van financiële staatjes zijn hierop niet van invloed. Raming is wat ons betreft een synoniem voor begroot.
- 2 Pagina 6
2. Resultaat, Sociaal domein Baanbrekers
Fractie: D66
Vraag: Inpassing Baanbrekers sociaal domein staat geboekt als een voordeel. In de toelichting op de €1.430.000 staat echter dat het een nadeel betreft. Wat is waar? Het getal en de plaats in de tabel of de toelichting?
- Antwoord: Beide is waar. De inpassing van Baanbrekers binnen het sociaal domein zorgt voor een voordeel van € 1.430.000. Doordat een onttrekking uit de reserve sociaal domein in 2017 voor een bedrag van € 260.000 niet plaatsvindt, levert dit een nadeel op van € 260.000 voor de exploitatie. Met andere woorden, als de onttrekking wel had plaatsgevonden dan was het voordeel € 1.690.000.
- 3 Pagina 8
4. Algemene reserve
Fractie: DMP Heusden
Vraag: Vermeld wordt dat een bedrag van 1,6 mln. is gereserveerd voor deel fietspad Tuinbouwweg, maar dat dit nog niet is meegenomen in de opgenomen grafiek (afname AR).
Waarom is hier nog geen rekening mee gehouden in een van de jaren?
Wanneer (in welk jaar) wordt verwacht dat deze reserve van 1,6 mln. zal worden ingezet bij de aanleg van het fietspad?
- Antwoord: In 2018 zullen we kijken naar de laatste fase van de afspraken uit het coalitieakkoord. Op korte termijn gaat de PIP procedure voor het GOL in procedure. Op basis van de voorgestelde GOL maatregelen wordt ook gestart met een verdere uitwerking van de mitigerende maatregelen welke binnen ons wegennet moeten plaatsvinden. Hierbij zal ook de Tuinbouwweg worden meegenomen.
- 4 Pagina 6/145
2. Resultaat, Sociaal domein Baanbrekers
C.3 Verschillenanalyse per programma, Programma 7 Sociaal Domein
Fractie: CDA
Vraag: De toelichting op p.6 op de post Sociaal domein Baanbrekers is ons niet duidelijk. Gaarne een heldere verduidelijking van het voordeel van 1,4 mln. en gaarne een aansluiting met de op p. 145 genoemde bedragen.
Welke jaarlijkse bijdragen aan Baanbrekers zijn er in de meerjarenbegroting opgenomen?

En wij ontvangen gaarne een zichtbare aansluiting van de in de jaren 2018-2021 opgenomen bedragen voor tekorten bij Baanbrekers met de actueel vastgestelde meerjarenraming van Baanbrekers.

Antwoord: De bijdragen aan Baanbrekers komen overeen met het raadsvoorstel van 27 juni 2017.

X €1.000	2018	2019	2020	2021
Gemeentelijke bijdrage	3.632	3.671	3.667	3.663

Zoals in het raadsvoorstel ook is opgenomen, is voor 2018 € 1.688.000 meer opgenomen dan in de meerjarenbegroting 2017. Dit werd ten laste van de reserve sociaal domein gebracht.

In de voorjaarsnota is uitgebreid stil gestaan bij de wens de raming van de lasten in het sociaal domein te veranderen en te baseren op verwachtingen in plaats van gelijk te houden aan de baten. Omdat Baanbrekers onderdeel uitmaakt van het sociaal domein betekende dat ook dat de extra lasten van Baanbrekers ten laste van de exploitatie zouden komen en niet ten laste van de reserve sociaal domein. De verwachting was dat een groot deel van deze kosten konden worden opgevangen. In de voorjaarsnota was dit echter niet meegenomen (PM), dit zou bij de begroting verwerkt worden. Naar nu blijkt kan de volledige bijdrage aan Baanbrekers opgevangen worden binnen het sociaal domein en is een beroep op de reserve sociaal domein in de begroting niet aan de orde. Op basis van de voorjaarsnota zou dit een voordeel opleveren van €1.690.000.

In de begroting 2017 waren echter ook al bedragen voor Baanbrekers ten laste van de reserve sociaal domein gebracht in 2018 t/m 2020. Deze onttrekkingen zijn nu ook gecorrigeerd en ten laste van de exploitatie gebracht. Voor 2018 bedroeg dit € 260.000 waardoor het voordeel ten opzichte van de voorjaarsnota per saldo € 1.430.000 bedraagt.

Bovenstaande staat overigens los van de verschillenanalyse op pagina 145. Hier wordt het verschil tussen de bijdrage in 2017 en 2018 benoemd. Dit sluit eveneens aan op het raadsvoorstel van 27 juni 2017 en dus de geactualiseerde begroting 2017 en meerjarenbegroting 2018-2021 van Baanbrekers.

5 Pagina 12

Programma 1, Bestuur en beheer

Wat gaan we daarvoor doen: punt 1.2, Schaalverdieping

Fractie: Gemeentebelangen

Vraag: Zijn er afzonderlijke budgetten opgenomen voor de diverse vormen van burgerparticipatie zoals buurtpreventie en Buurt bestuurt?

Zo ja hoeveel en waaraan wordt dat geld precies besteed?

Zo nee, kunnen alle kosten uit bestaande budgetten betaald worden?

Antwoord: Ja, er zijn specifieke budgetten, deze bedragen voor burgerparticipatie voor de jaren 2018 – 2021 een oplopend bedrag van € 57.500 – € 95.000.

Voor twee wijken welke verder in hun ontwikkeling zijn wordt jaarlijks een vast bedrag toegekend. Wanneer de overige wijken activiteiten/projecten opstarten worden er in overleg afspraken gemaakt waarna de gemeente de kosten voldoet.

Voorbeelden hiervan zijn:

Bijdrage en uitvoer Burendag

Bijdrage Kinderfeest Oudheusden

Bloembakken project Vesting

Organisatie bewonersavonden

Voor Buurt bestuurt Hedikhuizen is voor de jaren 2018-2021 een bedrag beschikbaar van € 20.000 naar aanleiding van het traject schaalverdieping burgerbegroting Hedikhuizen.

Buurtpreventie valt niet onder buurt bestuurt maar dit maakt onderdeel uit van integrale veiligheid. Er wordt gewerkt aan het omvormen van buurtpreventie naar een stichting. De gedachte hierbij is dat zowel de gemeente als Woonveste een structurele bijdrage levert (ieder € 3.500) om dit te kunnen bekostigen.

- 6 Pagina 13
 Programma 1, Bestuur en beheer
 Wat gaan we daarvoor doen: punt 1.6, Verkoop gemeentelijke panden en gronden
 Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: Kunnen wij een overzicht ontvangen van de opbrengsten en kosten welke gemoeid zijn met de verkoop van gemeentelijke eigendommen over de jaren 2014, 2015 en 2016?
 Antwoord: Onderstaand overzicht toont de opbrengsten en kosten van de verkoop gemeentelijke eigendommen over de jaren 2014 tot en met 2016. De specificatie van de opbrengsten heeft vertrouwelijk ter inzage gelegen bij de beantwoording van de technische vragen gesteld bij de jaarrekening 2016 (vraag 7). De specificatie van de kosten is op dat moment ook verstrekt (beantwoording vraag 28 van de technische vragen bij de jaarrekening 2016).

	2014	2015	2016
Opbrengsten	€ 1.388.937	€ 506.971	€ 2.324.000
Kosten	€ 94.000	€ 377.000	€ 523.684
Storting AR	€ 1.294.937	€ 129.971	€ 1.800.316

- 7 Pagina 13
 Programma 1, Bestuur en beheer
 Wat gaan we daarvoor doen: punt 1.4, Digitaliseren Overheid
 Fractie: DMP Heusden
 Vraag: Aangegeven wordt dat er digitale producten zullen worden doorontwikkeld. Verder onderzoek of meer producten of diensten aangeboden worden via mijn overheid. In programmabegroting 2017 werd al vermeld dat in 2017 meer producten en diensten via mijn overheid zouden worden aangeboden. Waarom nu enkel onderzoeken? Wat is in 2017 toegevoegd en wat zal in 2018 worden toegevoegd?
 Antwoord: Voor het versturen van berichten naar de MijnOverheid moet een technische koppeling met MijnOverheid geïmplementeerd worden. Er is reeds een losstaande oplossing van een leverancier bekeken, echter het verdient de voorkeur deze oplossing mee te nemen in de keuze voor een nieuw zaakstelsel.

- 8 Pagina 13
 Programma 1, Bestuur en beheer
 Wat gaan we daarvoor doen: punt 1.6, Verkoop gemeentelijke panden en gronden
 Fractie: Gemeentebelangen
 Vraag: Bij de vaststelling van de jaarrekening is o.a. gesproken over een achterstand bij de verkoop van openbaar groen. Er was toen al een aanzienlijke wachtlijst gevormd. Hoe is de stand van zaken op dit moment? Is er nog steeds een wachtlijst en hoeveel aanvragen staan daarop? En als er nog een wachtlijst is, wanneer denkt men dan de achterstand ingelopen te hebben?
 Antwoord: Momenteel bedraagt het aantal aanvragen voor aankoop van een groenstrook circa 60 stuks. Circa een derde deel hiervan kan in afwachting van het door de Raad vast te stellen Groenstructuurplan momenteel niet verder worden behandeld en de aanvragers zijn daarover geïnformeerd. Inmiddels is de functie van medewerker verkoop groenstroken weer volledig ingevuld waardoor alle lopende zaken gefaseerd ter hand kunnen worden genomen. Gezien de parallel lopende aanwas van aanvragen is moeilijk te zeggen wanneer er een betere balans is tussen de aanwas en afwikkeling van de aanvragen. Wel is merkbaar dat door de volledige arbeidsinzet sprake is van verkorting van wachttijden en snellere afwikkeling van de aanvragen.
- 9 Pagina 14
 Programma 1, Bestuur en beheer
 Eigen indicatoren: Aantal klachten
 Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: Kunt u verklaren waarom er een toename is van het aantal klachten?
 Antwoord: Zoals al in het Jaarverslag klachten 2016 staat aangegeven, is het aantal ingediende klachten de laatste jaren iets gestegen. Het aantal is weer aanmerkelijk lager dan de jaren daarvoor. Aandachtspunt daarbij is dat door één klager vier gelijksoortige klachten zijn ingediend. De ingekomen klachten hebben in 2016 niet geleid tot het afgeven van signalen voor structurele verbeteracties.
- 10 Pagina 15
 Programma 1, Bestuur en beheer
 Eigen indicatoren: Aantal ha pachtgronden
 Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: Kunt u verklaren waarom er een toename is van het aantal ha pachtgronden? Hoeveel gronden zijn er in 2015 en 2016 verkocht en hoeveel gronden zijn er in 2015 en 2016 aangekocht?
 Hoe past dit in het beleid van verkoop gemeentelijke eigendommen?
 Antwoord: Ja dat kunnen we verklaren.
 De mutaties in aantallen die door de jaren heen plaats hebben gevonden in zowel het totaal als de subcategorieën (reguliere pacht, geliberaliseerde pacht en overige gronden), zijn het gevolg van diverse oorzaken. Door een kavelruil kan er bijvoorbeeld sprake zijn van zowel aan- als verkoop met daarbij een wijziging in het pachtareaal. Daarnaast vinden er wijzigingen plaats waardoor het areaal reguliere pacht afneemt en daarmee neemt het areaal geliberaliseerde pacht toe zonder dat dit een wijziging in de totale oppervlakte cultuurgronden tot gevolg heeft. Door de simpele optelling en aftrek van de aan- en verkopen zal geen sluitend beeld kunnen worden gevormd.
 Overigens bedraagt de oppervlakte verkochte cultuurgronden over de jaren 2015 en 2016 in totaal circa 22 ha.
 Dit past in het beleid van de verkooptaakstelling; het gaat om het realiseren van de verkooptaakstelling.

- 11 Pagina 15
 Programma 1, Bestuur en beheer
 Eigen indicatoren: Gemeentelijke panden in bezit en aard gebruik
 Fractie: DMP Heusden
 Vraag: Gaarne een overzicht van de panden die tussen medio 2016 en medio 2017 zijn verkocht cq. Afgestoten?
 Antwoord: De specificatie van de in 2017 verkochte gemeentelijke eigendommen zal wederom vertrouwelijk ter inzake worden gelegd wanneer de jaarrekening gereed is. Van de verkochte eigendommen 2016 heeft bij de jaarrekening 2016 een overzicht vertrouwelijk ter inzage gelegen.
- 12 Pagina 18
 Programma 2, Openbare orde en veiligheid
 Ontwikkelingen
 Fractie: Gemeentebelangen
 Vraag: Aan de vorming en uitvoeringsactiviteiten van het Heusdens Interventieteam zijn ongetwijfeld kosten verbonden? Hoe groot zijn die kosten en hoe en door wie worden die kosten betaald?
 Antwoord: De inzet van het eigen personeel is dusdanig georganiseerd dat de tijd die in het HIT wordt geïnvesteerd ondervangen wordt door efficiënter met elkaar (en vooral externe partners: woonveste, Baanbrekers, Politie) samen te werken. Met deze efficiëntere inzet van personeel wordt in de toekomst niet de volledige inzet gedekt. In 2018 verwachten wij ruimte binnen het cluster veiligheid en handhaving door diverse personeelsverschuivingen. Hierdoor kan het HIT meer structureel in de organisatie worden ingebed. Politie, baanbrekers en woonveste zien meerwaarde in de gezamenlijke aanpak. Baanbrekers kan op dit moment nog niet zeggen of dit in hun standaard takenpakket past. We dringen er bij Baanbrekers op aan dat zij gaan deelnemen aan het HIT. Op dit moment is hier is een stelpost van 10.000 euro voor opgenomen.
- 13 Pagina 20
 Programma 2, Openbare orde en veiligheid
 Eigen indicatoren
 Fractie: Gemeentebelangen
 Vraag: Op blz. 20 wordt vermeld dat het aantal uitgevoerde controles vanuit het werkprogramma OMWB in 2016 aanzienlijk lager is dan in de voorgaande twee jaren. De toelichting daarbij is voor ons onduidelijk. Graag een nadere toelichting? En wat is de consequentie? Is er een achterstand ontstaan en moet die ook weer worden ingehaald?
 Het Uitvoeringsprogramma VTH Wabo 2016 (college januari 2016) bevat voor de basistaken toezicht en handhaving (cijfers incl. BRZO+) de volgende cijfers: Integrale milieucontroles 59, hercontroles 50, ad hoc controles 14 en toezicht grijs overig 12.
 In het Jaarverslag VTH Wabo 2016 (augustus 2017) lezen we dat de taken OMWB conform uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd.
 Hoe vallen deze cijfers te rijmen met het cijfer dat we nu in de begroting 2018 (62) lezen?
 Antwoord: In 2016 is alleen het reguliere werkprogramma door de OMWB uitgevoerd. Er waren geen achterstanden meer in de uitvoering van controles bij bedrijven. Met de toelichting onder de tabel wordt bedoeld dat een aantal controles die uitgevoerd zijn in 2016 voor een deel procedureel zijn opgestart in 2015 en daarom ook in het overzicht van 2015 opgenomen. Feitelijk is 2016 daarom het eerste representatieve jaar.

- 14 Pagina 21
 Programma 2, Openbare orde en veiligheid
 Verplichte indicatoren: Diagram verwijzingen HALT
 Fractie: Heusden Transparant; Gemeentebelangen
 Vraag: Welke verklaring is er voor het feit dat de verwijzingen in 2016 ten opzichte van 2015 met ruim 30% zijn gestegen (Heusden Transparant)?
 Het aantal HALT-verwijzingen in Heusden (217,7 per 10.000 inwoners) is onwaarschijnlijk hoog. Het absolute aantal is 71! Het landelijke gemiddelde is 137,4. Is er een verklaring te geven voor het hoge cijfer in Heusden (Gemeentebelangen)?
 Antwoord: Het genoemde aantal verwijzingen zijn kennelijk CBS registraties die onjuist zijn. Dit gegeven is al eerder besproken met de Stichting Halt. Feit is dat het aantal 73 een juist aantal is. Wij hebben het CBS daar op gewezen.
- 14a Pagina 24
 Programma3, Verkeer en vervoer
 Ontwikkelingen
 Fractie: Gemeentebelangen
 Vraag: GOL: Er zou nog nader overleg gevoerd worden met de stichting Van Gol naar Beter. Heeft dat overleg al plaatsgevonden en zo ja, wat zijn de resultaten van het overleg? En hoe is de stand van zaken m.b.t. het PIP (voortgang volgens planning)?
 Antwoord: Dit beschouwen we als een politieke vraag en zullen we meenemen in de beantwoording van de algemeen politieke vragenronde.
- 15 Pagina 27
 Programma 4, Economie en recreatie
 Belangrijkste kaders, groenstructuurplan
 Fractie: Gemeentebelangen
 Vraag: De vaststelling van het Groenstructuurplan is eerder uitgesteld, nu opgenomen in de raadsplanning 2^e halfjaar. Wanneer kunnen wij het raadsvoorstel verwachten?
 Antwoord: Het groenstructuurplan wordt op dit moment uitgewerkt. Het college gaat het groenstructuurplan voor het einde van 2017 vrij geven voor inspraak. Na de inspraakperiode zal het groenstructuurplan ter vaststelling aangeboden worden aan de raad in het voorjaar van 2018.
- 16 Pagina 29
 Programma 4, Economie en recreatie
 Wat gaan we daarvoor doen: punt 4.1, Economische Zaken algemeen en arbeidsmarkt
 Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: Wat is de geschatte verkoopwaarde van de nog beschikbare bedrijfskavels en welke kosten zullen naar schatting gemoeid zijn met de acquisitie en marketing van bedoelde kavels?
 Antwoord: De geschatte verkoopwaarde van de nog te realiseren opbrengsten uit bedrijfskavels is bij de totstandkoming van de jaarrekening 2016 begin dit jaar berekend op circa € 48,5 miljoen.
- In 2017 is daarvan voor bijna € 10 miljoen gerealiseerd door levering van bedrijfskavels. Voor ongeveer € 7,5 miljoen is later te leveren of in optie aangeboden. Voor ongeveer € 11 miljoen is nog niet direct beschikbaar voor verkoop (bijvoorbeeld in afwachting van bestemmingsplanwijziging of tijdelijke waterberging).
- Per saldo is van het bedrag van € 48,5 miljoen voor nog ongeveer € 20 miljoen thans beschikbaar om te verkopen. Ongeveer de helft daarvan betreft het project Metal Valley, waar de verkoopbaarheid met de uitgevoerde werkzaamheden in 2017 is verbeterd.

Kosten van acquisitie en marketing

De kosten van de reguliere werkzaamheden van de kavelwinkel vallen onder de plankosten die voor de verschillende projecten zijn geraamd en worden niet specifiek geraamd. Qua acquisitie is de gemeente voor het project Metal Valley aangehaakt bij Smart-Industries. Verder wordt de vindbaarheid van kavels vergroot middels www.bedrijfskavelsheusden.nl.

17 Pagina 31

Programma 4, Economie en recreatie

Eigen indicatoren: Aandeel lokaal in totale inkoopvolume gemeente Heusden

Fractie: Heusden Transparant; DMP Heusden

Vraag: Wat is de reden dat het aandeel van inkoopvolume lokaal is gedaald in 2016 ten opzichte van 2015 (Heusden Transparant)?

Er is een tabel toegevoegd over het aandeel lokaal in het totale inkoopvolume gemeente Heusden. Procentueel is hieruit af te leiden dat in 2013 het aandeel 12% betrof en in 2014 het aandeel toenam naar 18%, vervolgens in 2015 steeg naar 21%. Om vervolgens in 2016 te dalen naar 14%.

Wat is de oorzaak hiervan en hoe kan dit in de toekomst opnieuw stijgen naar boven de 20% (DMP Heusden)?

Antwoord: Zoals u uit de tabel kunt afleiden is het totale inkoopvolume in 2016 beduidend hoger dan in 2015. Oorzaak hiervan zijn de grotere projecten die de gemeente in gang heeft gezet om te realiseren. Deze projecten worden meervoudig onderhands en zelfs openbaar aanbesteed. Bij aanbestedingen is gebleken dat lokale partijen deze werkzaamheden niet kunnen uitvoeren of over onvoldoende capaciteit beschikken om het werk te kunnen realiseren. Het absolute lokale inkoopvolume vertoont echter een stijgende lijn. Ten opzichte van 2013, een jaar met een vergelijkbaar totaal inkoopvolume, is het absoluut lokale inkoopvolume met € 500.000 gestegen.

Het streven is om een zo hoog mogelijk percentage van het inkoopvolume lokaal op de markt te zetten. De opdrachten die gegund worden aan lokale ondernemers zijn veelal "kleinere" opdrachten. Opdrachten aangaande grote projecten worden vaak regionaal op de markt gezet. In 2017 heeft de gemeente Heusden het drempelbedrag voor enkelvoudig onderhands aanbesteden verhoogd van € 25.000 naar € 50.000. Eind 2017 kunnen wij beoordelen of dit effect heeft gehad op het lokale inkoopvolume.

18 Pagina 32

Programma 4, Economie en recreatie

Eigen indicatoren: Diagrammen Toeristenbelasting

Fractie: Heusden Transparant; Gemeentebelangen; DMP Heusden

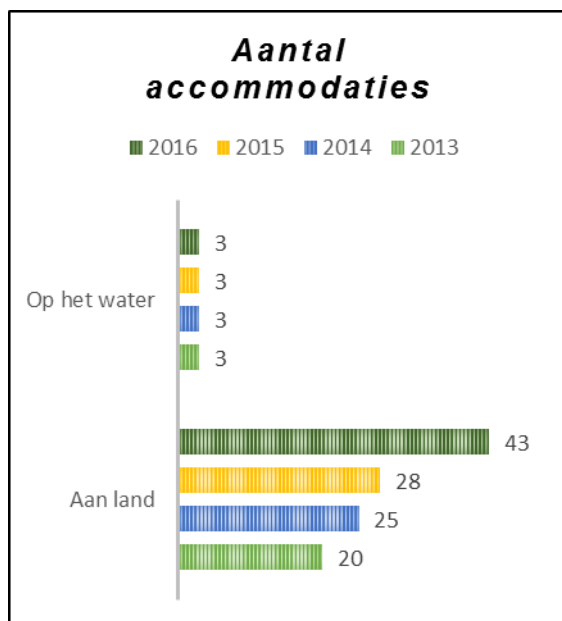
Vraag: Wat is de toegevoegde waarde van de plaatsing van beide, de ene inclusief 2016 en de ander exclusief 2016 (Heusden Transparant)?

Twee grafieken m.b.t. de toeristenbelasting op blz. 32 lijkt ons wat overdreven (Gemeentebelangen)?

Waarom twee bijna dezelfde grafieken (DMP Heusden)?

Antwoord: In het boekwerk is op pagina 40 ook de grafiek vanuit de begroting 2017 blijven staan.

Dit is onjuist. De tweede grafiek had moeten zijn een grafiek die het aantal accommodaties weergeeft. De juiste grafiek is onderstaand weergegeven.

- 19 Pagina 39
 Programma 6, Sport en cultuur
 Fractie: CDA
 Vraag: We ontvangen graag een overzicht en specificatie van de voor zwembad 't Run bestede/verwachte/begrote bedragen in de jaren 2015 t/m 2021, inclusief bedragen voor groot onderhoud en investeringen.
 Antwoord: Wij verwijzen u naar de memo over het 't Run dd. 17 oktober.
- 20 Pagina 40
 Programma 6, Sport en cultuur
 Ontwikkelingen
 Fractie: Gemeentebelangen
 Vraag: Is er in de begroting een budget opgenomen voor schaalverdieping cultuur? Zo ja hoeveel en waaraan wordt het besteed?
 Antwoord: Er bestaat geen specifiek budget voor schaalverdiepingsinitiatieven op het gebied van cultuur. De kosten die zijn verbonden aan het traject 'Cultuur op koers', dat momenteel als een van de schaalverdiepingsexperimenten loopt, worden vooralsnog ten laste gebracht van het algemene schaalverdiepingsbudget. Voor de eventuele financiële consequenties, verbonden aan concrete actiepunten die die uit het traject uit voortkomen, wordt te zijner tijd een passende dekking voor gevonden. Overigens is er nog wel de reserve uitvoering cultuurnota beschikbaar waaruit tot een bedrag van € 20.000 initiatieven die hieruit voortkomen kunnen worden afgedekt.
- 21 Pagina 45
 Programma 6, Sport en cultuur
 Waar gaat het geld naartoe?
 Fractie: Gemeentebelangen
 Vraag: Als je kijkt naar de grafiek op blz. 45, dan gaat er een relatief groot bedrag (ruim 1 miljoen) naar openbare bibliotheken/media. Graag een specificatie van dit bedrag.
 Antwoord: Dit bedrag bestaat voornamelijk uit een subsidie voor de Stichting Openbare Bibliotheken Heusden (€ 894.000) en een bijdrage aan HTR (€ 22.000). Daarnaast worden er diverse kosten gemaakt voor de huisvesting van de bibliotheken, zoals onderhoud, verzekeringen, afschrijving, ad € 163.000.

- 22 Pagina 49
Programma 7, Sociaal domein
Wat gaan we daarvoor doen? 7.4 Armoedebeleid
Fractie: Gemeentebelangen
Vraag: Hoeveel budget is er opgenomen voor armoedebeleid en hoe verhoudt zich dat tot voorgaande jaren?
Antwoord: Voor armoedebeleid is € 1.252.442 opgenomen in de begroting 2018. In 2017 lag het bedrag op een vergelijkbaar niveau. In de jaren 2015 en 2016 lag het bedrag gemiddeld op € 1.035.000. De stijging van het budget heeft voornamelijk te maken met extra budget voor de gemeentepolis en extra budget van de zgn. Klijnsmamiddelen voor kinderen in armoede.
- 23 Pagina 56
Programma 8, Milieu en afval
Wat willen we bereiken? punt 8.6, Duurzaamheid/energie
Fractie: Gemeentebelangen
Vraag: Op blz. 56 staat vermeld dat de gemeente in 2018 in reductie van 15% op de CO₂-uitstoot wil realiseren? Graag een toelichting (of wordt hier de 15% uit het coalitieprogramma bedoeld?)
Antwoord: Deze doelstelling is opgenomen in het Plan van Aanpak energiebesparing dat u op 12 juli 2016 heeft vastgesteld. De doelstelling is overgenomen uit het coalitieprogramma.
- 24 Pagina 56
Programma 8, Milieu en afval
Wat gaan we daarvoor doen?: punt 8.1, Afvalwater
Fractie: Gemeentebelangen
Vraag: De gemeente gaat in 2018 een zgn. Basisrioleringsplan doorrekenen. Wat wordt hier precies mee bedoeld en wat is het doel ervan?
Antwoord: Een Basisrioleringsplan is een hydraulische doorrekening van het rioleringsstelsel. Doel is om te toetsen of het stelsel in staat is goed te functioneren bij verschillende neerslagsituaties. Waar het stelsel tekort schiet worden maatregelen geformuleerd. De maatregelen worden meegenomen in het kostendekkingsplan van het Gemeentelijk Rioleringsplan/Waterplan dat in het voorjaar van 2018 voor besluitvorming in de gemeenteraad wordt geagendeerd.
- 25 Pagina 57
Programma 8, Milieu en afval
Wat gaan we daarvoor doen?: punt 8.5, Afval
Fractie: Heusden Transparant
Vraag: Graag ontvangen wij een overzicht van de hoeveelheid gedumpt afval en zwerfafval dat is opgeruimd door de gemeente in de jaren 2014, 2015 en 2016? Ook graag een overzicht van de kosten die daarmee gemoeid zijn.
Antwoord: Op de milieustraat bevindt zich een container waarin de door de gemeente opgeruimde dumpingen en zwerfafval worden gestort. De kosten van huur en afvoer van deze container waren in 2014 ca. € 22.000, in 2015 ca. € 27.000 en in 2016 ook ca. € 27.000. De afgevoerde hoeveelheden waren in 2014 139 ton, in 2015 131 ton en in 2016 148 ton. De hoeveelheid voor 2017 lijkt iets lager uit te komen, nl. ca. 130 ton. Het aantal meldingen over dumpingen en zwerfafval en de daaraan bestede uren zijn sinds 2016 (toen is registratie ervan gestart) wel gestegen. Voor deze ogenschijnlijke discrepantie is geen directe verklaring beschikbaar. Het kan zijn dat er meerdere, kleinere dumpingen worden aangetroffen dan voorheen. Een andere verklaring zou kunnen zijn dat de aangetroffen dumping gescheiden, met de betreffende afvalstroom, wordt afgevoerd van de milieustraat, waardoor de dumping niet meeweegt in de hoeveelheid van de speciale container voor dumpingen.

- 26 Pagina 57
 Programma 8, Milieu en afval
 Overige verbonden partijen
 Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: Wanneer is het besluit genomen dat het gasnetwerk is verkocht aan Enexis. Wat is de rol van de gemeente daarin geweest?
 Antwoord: Door de gemeenteraad is op 22 maart 2011 ingestemd met het collegebesluit tot verkoop van de aandelen van Intergas, die de gemeente Heusden in bezit had, aan Enexis. Formele verkoop heeft plaatsgevonden op 31 mei 2011 nadat alle gemeenten (aandeelhouders) hierover een besluit genomen hadden.
- 27 Pagina 58
 Programma 8, Milieu en afval
 Eigen indicatoren, Energieverbruik gemeentelijke panden
 Fractie: DMP Heusden
 Vraag: Op pagina 58 is een tabel opgenomen over het energieverbruik van een vijftal panden. Wij juichen in het kader van de duurzaamheids-doelstelling deze besparing toe. Desalniettemin worden wij graag geïnformeerd over het energielabel van alle gemeentelijke panden om het besparingspotentieel te kunnen inschatten. Kunt u aangeven welke gemeentelijke panden beschikken over een energielabel en welk label dit is?
 Antwoord: 28 gemeentelijke panden zijn voorzien van een energielabel. Een actueel overzicht is te vinden onderstaand overzicht

OVERZICHT VAN GEBOUWEN EN ENERGIELABELS

Naam en adres gegevens				Label	Geldig tot
1	Bibliotheek Drunen	Roosenveltstraat 32	5151 CR Drunen	C	12-12-2018
2	Bibliotheek Vlijmen	Brug. Zwaansweg 2	5251 CJ Vlijmen	B	17-12-2018
3	Complex De Voorste Venne	Afrikalaan 100	5152 MD Drunen	G	9-12-2018
4	Bezoekerscentrum Heusden	Pelsestraat 17	5256 AT Heusden	F	1-5-2025
5	Gemeentehuis Drunen	Raadhuisplein 16	5151 JH Drunen	B	18-12-2024
6	Gemeentehuis Vlijmen	Julianastraat 34	5251 ED Vlijmen	A	15-12-2024
7	Sporthal De Kubus	Kasteellaan 23	5256 GV Oud-Heusden	C	22-12-2018
8	Sporthal Die Heygrave	Burg. Zwaansweg 4	5251 CJ Vlijmen	D	17-12-2018
9	Zwembad Die Heygrave	Burg. Zwaansweg 4	5251 CJ Vlijmen	C	17-12-2018
10	Sporthal Onder de Bogen	Prins Hendrikstraat 74	5151 GB Drunen	G	12-12-2018
11	Scouting / KPJ Elshout	Kerkstraat 33 A/B	5154 AM Elshout	G	3-8-2027
12		Wolput 38	5251 CG Vlijmen	G	3-8-2027
13		Wolput 38 A	5251 CG Vlijmen	E	28-7-2027
14		Wolput 38 B	5251 CG Vlijmen	G	3-8-2027
15		Wolput 38 C	5251 CG Vlijmen	A	3-8-2027
16		Wolput 40	5251 CG Vlijmen	A	3-8-2027
17		Wolput 40 A	5251 CG Vlijmen	G	28-7-2027
18		Achterstraat 39	5251 CS Vlijmen	G	3-8-2027
19		Julianastraat 10	5251 ED Vlijmen	F	28-7-2027
20		Nassaudwarsstraat 1A	5251 KJ Vlijmen	A	28-7-2027
21		Tuinbouwweg 31	5254 VJ Haarsteeg	C	14-12-2026
22		Demer 1	5256 AB Heusden	G	15-12-2026
23		Heusdenseweg 29	5256 NC Herpt	G	17-10-2026

24	Wijksestraat 6	5256 BJ Heusden	D	11-12-2025
25	Wijksestraat 1	5256 BH Heusden	E	9-12-2025
26	Herptsestraat 4	5256 AE Heusden	G	11-12-2025
27	Grotestraat 73	5151 JD Drunen	F	8-6-2025
28	Grotestraat 65	5151 JD Drunen	A	17-12-2018

- 28 Pagina 64
 Programma 9, Bouwen en wonen
 Wat gaan we daarvoor doen? Punt 9.8 Geerpark
- Fractie: DMP Heusden
 Vraag: Fase 3 (ook wel deelgebied 5) van Geerpark betreft de laatste fase die bebouwd zou gaan worden in dit gebied. Dit stond gepland voor 2022/2023. Volgens de tekst wil de eigenaar van deze grond (ontwikkelaar) starten in 2018
- Wat is de redenen van het naar voren halen?
 - Waarom ontwikkelen we niet volgens fasering/planning, zodat we eerst onze eigen grond verkopen?
- Antwoord: Bij de aankoop van grond voor de waterslinger is met de grondeigenaar overeen gekomen dat een gedeelte van fase 3 eerder aan bod zou komen dan de in het exploitatieplan opgenomen fasering. Hierdoor werd een snellere verwerving mogelijk en kan de waterslinger ten behoeve van vervolgfases worden gerealiseerd. Dit komt de verkoopbaarheid van het totale project en dus ook de verkoopbaarheid van de eigen grond ten goede. Wel is overeengekomen dat het naar voren halen van de fasering van fase 3a pas in de herziening van een exploitatieplan zou worden meegenomen als er overeenstemming zou zijn over de te betalen exploitatiebijdrage die uit dit exploitatieplan blijkt.
- 29 Pagina 64
 Programma 9, Bouwen en wonen
 Wat gaan we daarvoor doen? Punt 9.9 De Grassen
- Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: In 2018 wilt u de voorbereiding gaan starten voor de bestemmingsplanprocedure van de vervolgfase De Grassen. Voor welke jaren is de vervolgfase van de Grassen opgenomen?
 Wat is de planning van de woningbouw de Grassen in de jaren 2018 - 2021?
 Wat is het financieel nadeel van het opschuiven van 1 jaar dan wel 2 jaar van deze planning?
- Antwoord: In de planning is rekening gehouden met de afronding van de 1e fase van ongeveer 160 woningen in 2019. Het grootste deel zal al in 2018 geleverd zijn.
- Gezien de planning van de randweg kunnen de verkopen voor de vervolgfases naar verwachting na 2019 worden voortgezet. De daadwerkelijke planning is ook afhankelijk van de woningbouwplanning in relatie tot de ontwikkeling van de provinciale woningbehoefte.
- Voor de vervolgfases van de Grassen werd in de grondexploitatie bij de jaarrekening 2016 rekening gehouden met ongeveer 180 woningen in 2020/2021.
- Vooralsnog wordt onder meer door de lage rente geen financieel nadeel voorzien wanneer de planning van de verkoop van vervolgfases met 1 dan wel 2 jaar op zou schuiven. Dit omdat de rentekosten dan opgevangen kunnen worden door de inflatiecorrectie over de opbrengsten

30 Pagina 66

Programma 9, Bouwen en wonen

Verplichte indicatoren: Nieuw gebouwde woningen

Fractie: Heusden Transparant

Vraag: Graag ontvangen wij een overzicht van het aantal nieuw gebouwde seniorenwoningen en aantal goedkope woningen tot € 180.000 over de jaren 2012 – 2015.

Antwoord: De informatie in de grafiek op pagina 66 is ontleend aan de VNG website waarstaatjegemeente.nl. Zij ontleen de brongegevens aan de BAG en worden volgens de website informatie, vervolgens bewerkt. De parameters die waarstaatjegemeente.nl hiervoor gebruikt zijn niet bekend. De gemeentelijke gegevens in de tabel zijn eveneens ontleend aan de BAG en vergeleken met de gemeentelijke WOZ bestanden. We constateren zodoende verschillen met de gebruikte grafiek in de begroting. Opgemerkt wordt dat seniorenwoningen niet als zodanig worden geregistreerd. In de tabel is daarom het aantal levensloop geschikte woningen opgenomen. Van de koopwoningen wordt de levensloop geschiktheid (nog) niet geregistreerd. In de periode 2012 – 2015 is de verdeling van gebouwde woningen als volgt:

Jaar	Huur	Vrije sector	Huur Totaal	Waarvan levensloop Geschikt	Koop < 180.000	Koop > 180.000	Koop Totaal	Huur + koop Totaal
2012	14	76	90	84	2	65	67	157
2013	15	0	15	15	0	30	30	45
2014	64	0	64	62	10	37	47	111
2015	19	0	19	0	0	60	60	79

31 Pagina 69

B.3 Overhead

Fractie: Gemeentebelangen

Vraag: De overheadkosten zijn in 2018 aanzienlijk hoger dan in 2017. Met name de kosten Personeel (bijna met 10% omhoog), de kosten van P&O/HRM (met 15,8% omhoog) en de overige kosten (stijging met 26,7%) stijgen buitenproportioneel.
Is het mogelijk om voortaan deze kosten in historisch perspectief te plaatsen (de kosten van de voorgaande jaren ook vermelden) en graag een toelichting bij de genoemde kostenstijgingen?

Antwoord:

	Raming 2018 primaire	Raming 2017 primaire
Huisvesting	622	628
Informatievoorziening en automatisering	1.520	1.452
Personeel	6.466	5.885
P&O/HRM	773	667
Facilitaire zaken	556	623
Juridische zaken	174	176
Overige	365	278
<i>Subtotaal</i>	<i>10.476</i>	<i>9.709</i>
Toerekening grondexploitatie, investeringen en subsidieprojecten	-/- 1.004	-/- 932
Totaal	9.472	8.777

Toelichting op de verschillen

Informatievoorziening en automatisering

Het nadeel van € 68.000 t.o.v. 2017 wordt met name veroorzaakt door hogere kapitaallasten.

Personeel

Het nadeel van € 581.000 t.o.v. 2017 wordt enerzijds veroorzaakt door hogere salarislasten i.v.m. de nieuwe cao en anderzijds door formatie-uitbreiding die in de voorjaarsnota 2017 is opgenomen.

Door een wijziging in het BBV moeten de overheadkosten vanaf 2017 op een apart taakveld overhead worden verantwoord. Bij de begroting 2018 zien we dat medewerkers meer uren begroten op het taakveld overhead dan in 2017. We zullen deze ontwikkeling nauwkeurig blijven monitoren.

P&O/HRM

Het nadeel van € 106.000 t.o.v. 2017 wordt met name veroorzaakt door het ophogen van het centrale opleidingsbudget met € 80.000. Hier staat overigens een verlaging van salarislasten tegenover, zodoende verloopt dit budgettair neutraal.

Facilitaire zaken

De kosten van telefonie vallen in 2018 beduidend lager uit dan in 2017. De DECT telefoons zijn vervangen door mobiele telefoons. De aanbesteding levert een voordeel op van € 70.000.

Overige

Een aantal kosten zijn verschoven van 'huisvesting' naar 'overige'. Dit zorgt voor een nadeel (2018 t.o.v. 2017) bij 'overige'. Vanwege stijgende onderhouds- en schoonmaakkosten is er maar een klein voordeel te zien op 'huisvesting'.

32 Pagina 74

B.6.1 Lokale heffingen, 4.3 Hondenbelasting

Fractie: DMP Heusden

Vraag: De opbrengsten voor de hondenbelasting zijn 245k.

Wat waren de kosten die zijn besteed aan opruimen/ overlast?

Wat is het aantal geregistreerde honden per jaar (2014-2017).

Antwoord: De opruimkosten bedragen in 2017 tot nu toe ongeveer € 37.000 (begroot € 50.750). De door handhaving geschreven uren worden niet verder toebedeeld aan specifieke producten. Dit betekent dat de uren die worden besteed aan hondenuverlast niet beschikbaar zijn.

Het aantal geregistreerde honden:

Jaar	Aantal honden
2014	3981
2015	3947
2016	3899
2017	3842*

*momenteel wordt een hondencontrole uitgevoerd, naar verwachting en op basis van de ervaringen van voorgaande jaren zal het aantal geregistreerde honden na de controle toenemen.

32a Pagina 75

B.6.1 Lokale heffingen, 4.4 afvalstoffenheffing

Verwachte kosten

Fractie: DMP Heusden

Vraag: 2^e alinea,

Taakveld verkeer en vervoer

Welk bedrag van het schoonhouden en schoonmaken van de wegen wordt toegerekend aan de afvalstoffenheffing? Welk % van de heffing is dit? En wanneer is dit besloten?

Antwoord: Het aandeel van de veegkosten dat wordt toegerekend aan de afvalstoffenheffing bedraagt 25% van de totale veegkosten. Dit betekent dat een bedrag van € 26.250 is opgenomen in de afvalbegroting, zijnde 0,9% van de totale opbrengst uit de heffing. Uitgangspunt van de afvalstoffenheffing is dat alle kosten die te maken met het opruimen, inzamelen en verwerken van afval gedekt worden uit de afvalstoffenheffing. Dit geldt dus ook voor een deel van de veegkosten. Deze kosten vormen al jaren een onderdeel van de afvalbegroting.

33 Pagina 75/76

B.6.1 Lokale heffingen, 4.4 afvalstoffenheffing

Fractie: DMP Heusden

Vraag: - De verwachte kosten (ramingen) komen niet overeen met de verwachte kosten die gehanteerd zijn in het recente Afvalbeleidsplan (tabel op blz. 16). Kunt u dit grote verschil verklaren?

Wij willen graag meer inzicht in de kosten en opbrengsten.

- Kunt u de huidige kosten en opbrengsten (2017) versus verwachte kosten en opbrengsten (raming 2018 en verder) specificeren?

- Voor de verwachte opbrengsten graag ook een specificatie bij het blijven hanteren van de huidige tarieven (2017), zodat ook de tekorten inzichtelijk worden.

Antwoord: De genoemde kosten in de tabel op blz. 16 in het Afvalbeleidsplan betreffen incidentele kosten, gerelateerd aan de invoering van het omgekeerd inzamelen in 2017. Deze kosten komen niet terug in de begroting 2018, maar worden meegenomen in de 2^e Bestuursrapportage 2017.

Indien u de structurele kosten bedoelt; deze zijn in het afvalbeleidsplan lager, omdat hierin alleen de directe kosten zijn opgenomen en bijv. niet de interne uren en overhead.

De minderkosten voor restafval worden veroorzaakt door lagere inzamelkosten door het efficiënter kunnen ledigen van ondergrondse containers ten opzichte van de hele route voor restafval te moeten rijden voor minicontainers restafval. Daarnaast wordt er beter afval gescheiden en is daardoor de hoeveelheid restafval lager met lagere verwerkingskosten tot gevolg. Hogere kosten voor PMD worden veroorzaakt doordat de hoeveelheid PMD-afval stijgt als gevolg van het omgekeerd inzamelen en door de PMD-inzameling op scholen. De kosten voor GFT-afval stijgen door een grotere hoeveelheid ingezameld GFT-afval waardoor ook vaker de GFT-containers worden aangeboden; de verwerkings- en inzamelkosten stijgen hierdoor. Ook moeten door maatwerkvoorzieningen bij hoogbouw na het omgekeerd inzamelen GFT-verzamelcontainers worden geleegd. Dit laatste geldt ook voor oud papier.

Het vergelijk met de tarieven 2017 luidt als volgt:

Aantal HH	Voorgestelde tarief	Opbrengst	Huidige tarief	Opbrengst	Vershil
18.075	118,20	2.136.465	87	1.572.525	563.940
Aantal ledigingen					
325.350	2,30	748.305	1,60	520.560	227.745
Totaal					791.685

34 Pagina 76

B.6.1 Lokale heffingen, 4.4 afvalstoffenheffing

Fractie: DMP Heusden

Vraag: 3^e en 4^e alinea, Tarief milieustraat

Als het nieuwe starttarief 'in lijn met de verhoging van het inworptarief' wordt verhoogd, waarom is dan niet de hoogte van het starttarief gelijk gehouden aan het inworptarief (€ 2,30)? Voor de inwoners veel logischer lijkt mij.

Antwoord: Het starttarief is hoger dan het inworptarief om het aanbieden van een afvalzak op de milieustraat te ontmoedigen. Het gebruik van de ondergrondse container heeft sterk de voorkeur en wordt hiermee gestimuleerd.

- 35 Pagina 76/158
B.6.1 Lokale heffingen, 4.4 afvalstoffenheffing
Toelichting op de balans, verloop reserves
Fractie: CDA
Vraag: Begrijpen we het goed dat op het verloop van de reserve Egalisatie Afvalstoffenheffing op pagina 159 eigenlijk nog de op p.76 genoemde bedragen van 320K (in 2017) en 593K (in 2021) in mindering moeten worden gebracht. Zo ja, waarom is dat niet gedaan? Zo nee, dan gaarne een nadere uitleg.
Antwoord: De cijfers genoemd op pagina 76 met betrekking tot de prognose 2017 zijn nog niet verwerkt in het overzicht op pagina 158.
Dit gaat begin 2018 plaatsvinden op basis van het daadwerkelijke resultaat van de afvalbegroting over 2017. Op basis van de begroting 2017 was een storting voorzien van € 322.000; dit wordt naar huidig inzicht een onttrekking van circa € 150.000. Het saldo per 1-1-2018 zou dan niet nagenoeg nihil zijn (zoals nu nog opgenomen in de tabel op pag. 158), maar bedraagt naar verwachting bijna € 500.000 negatief. Vervolgens zijn in het meerjarig verloop de begrotingcijfers 2018 verwerkt.
- 36 Pagina 78
B.6.1 Lokale heffingen, 4.7 Lijkbezorgingsrechten
Fractie: D66
Vraag: Wat is de reden dat de kostendekking voor de begrafenisrechten geen 100% is?
Antwoord: In 2005 heeft voor het laatst een herrekening van de tarieven plaatsgevonden en is besloten het principe van 100% kostendekkendheid los te laten. Destijds is besloten om aan de hand van een stapsgewijze tariefsverhoging te komen tot een hogere kostendekking en een "maatschappelijk aanvaardbaar" tarief te hanteren. Hiervoor is toen een benchmark uitgevoerd en de toenmalige raad besloot met ingang van 2006 de tarieven te verhogen tot het niveau van het landelijk gemiddelde. In de jaren hierna is alleen inflatiecorrectie toegepast op de tarieven. In 2014 heeft wederom een herijking van de tarieven plaatsgevonden waarbij is besloten de huidige kostendekkendheid niet te verhogen.
- 37 Pagina 78
B.6.1 Lokale heffingen, 4.8 Toeristenbelasting
Fractie: CDA
Vraag: Welke reacties/terugkoppeling is er ontvangen van de aanbieders van verblijfsaccommodaties op de beleidsmatige tariefswijziging (gedifferentieerde tarieven) in 2017?
Antwoord: In het laatste platformoverleg Recreatie en Toerisme in maart jl. is naar voren gekomen dat men het als een moeizaam proces heeft ervaren, maar dat men uiteindelijk content was met de uitkomst. De wens van de verblijfaanbieders om de toeristen-watertoeristenbelasting af te schaffen blijft nog wel steeds bestaan.
- 38 Pagina 79
B.6.1 Lokale heffingen, 4.8 Toeristenbelasting
Fractie: DMP Heusden
Vraag: In het overzicht ontbreekt de Watertoeristenbelasting a 1,- euro
Antwoord: In het overzicht ontbreekt inderdaad het tarief van de watertoeristenbelasting. De totale begrote opbrengst van € 90.000 is inclusief de watertoeristenbelasting a 1 euro per persoon.

- 39 Pagina 83
 B.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
 Incidentele weerstandscapaciteit
 Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: Ten opzichte van de begroting 2017 bedraagt het verschil tussen de boekwaarde en de gemiddelde opbrengst van de pachtgronden € 1,1 miljoen minder (stille reserve is 1,1 miljoen minder). Kunt u verklaren waar dit verschil in zit?
 Wat is de reden dat de boekwaarde met € 0,7 miljoen is gestegen ten opzichte van de begroting 2017 (graag gespecificeerd)?
 Antwoord: De afname van de in 2017 indicatieve berekende stille reserve groot € 10 miljoen naar € 8,9 miljoen in 2018, per saldo een vermindering van € 1,1 miljoen, is enerzijds te verklaren door verkopen van gronden en anderzijds het effect van de kavelruil Vendreef. Het aantal ha geliberaliseerd en vast verpachte gronden is afgenomen met bijna 10 ha. De waardedaling hierdoor is circa € 400.000. Daarnaast is er een hogere boekwaarde ontstaan omdat de regelgeving binnen het Besluit Begroting en Verantwoording ons verplicht om voor verworven gronden (ook wanneer dit een kavelruil betreft) de verwervingsprijs vast te leggen in de administratie. De stijging van de boekwaarde van circa € 700.000 is nagenoeg geheel toe te schrijven aan de kavelruil Vendreef die eind december 2016 is gerealiseerd. Hierbij zijn een viertal percelen verkregen. In de jaarrekening 2016 is deze verwerving benoemd in de toelichting op de balans in de tabel onder de Investeringen met economisch nut, gronden en terreinen op pagina 113.
 De onderbouwing van de stille reserve pachtgronden wordt vertrouwelijk ter inzage gelegd.
- 40 Pagina 84
 B.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
 Risico's
 Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: In deze paragraaf komen wij niet de risico's tegen die gemoed zijn met het project GOL (schadeclaims, hogere kosten, procedures etc.). Waarom zijn deze risico's niet opgenomen in deze paragraaf en wat is de inschatting van dit risico?
 Antwoord: Voor de GOL zijn middelen geraamd in de meerjarenbegroting. In deze raming is rekening gehouden met dergelijke kosten en onvoorziene uitgaven. Deze raming wordt ook steeds geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten. Op dit moment is er geen aanleiding om hierover iets in de risicoparagraaf op te nemen en een beroep te doen op het weerstandsvermogen.
 Het project bevindt zich in de planvormingsfase. Bovendien is er nog een besluitvormingsmoment in te plannen mocht bijv. blijken dat de uitkomsten van de aanbesteding niet passen binnen de opgestelde raming.
 Op het moment van uitvoering zou dit project opgenomen kunnen worden onder het risico 'uitvoering werken'.
- 41 Pagina 84
 B.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
 Risico's
 Fractie: Heusden Transparant
 Vraag: Wat is de reden dat niet overal beheersmaatregelen zijn opgenomen bij de risico's?
 Antwoord: Om de risico's zoveel mogelijk te beperken, is het wenselijk om bij elk risico na te gaan wat er gedaan kan worden om het risico te minimaliseren. Dit zijn dan acties of maatregelen die jezelf kunt initiëren. Er zijn echter risico's waar het nemen van beheersmaatregelen niet mogelijk is bijvoorbeeld als het gaat om open-einderegelingen of rijksbeleid. We proberen in de risicoparagraaf een zo compleet mogelijk beeld te

schetsen van het risico en de mate waarin dit wel/niet beïnvloedbaar is. Beheersmaatregelen zijn hier een onderdeel van, maar niet per definitie bij alle risico's mogelijk.

- 42 Pagina 86
B.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Risico's, Apparaatskosten
Fractie: Heusden Transparant; D66
Vraag: Kunt u nader verklaren waarom het risico van de apparaatskosten aanzienlijk zijn toegenomen (Heusden Transparant)?
Bij de Apparaatskosten zijn zowel de maximale omvang als de kans fors groter dan in de 2016 jaarrekening. Wat zijn de redenen achter beide verhogingen (D66)?
Antwoord: De toename heeft te maken met het risico op inhuur zoals beschreven in de toelichting bij dit risico. Dit risico was tot op heden niet opgenomen omdat (de voeding uit het formatiebudget aan) het algemeen personeelsbudget voorheen voldoende was om capaciteit in te kunnen huren.
- 43 Pagina 95
B.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Samenvattend overzicht risicoprofielen
Fractie: DMP Heusden
Vraag: Onderdeel planschadevergoedingen
In hoeverre loopt de gemeente nog risico van planschade door afsluiting van de A 59 bij Drunen. Dit mede gezien de recent bekend geworden gerechtelijke uitspraak.
Antwoord: Het GOL, met gemeente Heusden, is gehouden eventuele schade te vergoeden wat betreft het besluit van Rijkswaterstaat (RWS) om de toe- en afritten van de A59 af te sluiten. De rechtbank heeft inzake de afwijzing door RWS van de bestuurlijke nadeelcompensatie de ingediende beroepen van de transportbedrijven Kivits en Goesten grotendeels ongegrond verklaard en RWS in het gelijk gesteld. Wel moet RWS op één punt zijn besluit nog nader motiveren; dat zal naar verwachting lukken. De bedrijven hebben al hoger beroep ingesteld.
- Voorts zijn er 2 procedures van Tausch: over bestuurlijke nadeelcompensatie en daarnaast een civiele schadeclaim. De rechtbank heeft het beroep van Tausch tegen afwijzing van de bestuurlijke nadeelcompensatie gegrond verklaard. Zowel RWS als de gemeente zijn hiertegen recentelijk in hoger beroep gegaan. Tegen de afwijzing van de civiele schadeclaim is Tausch in appèl gegaan.
- Voor wat betreft het risico van de gemeente verwijzen we naar het antwoord op vraag 40.
- 44 Pagina 96
B.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Confrontatie weerstandscapaciteit en risico's
Fractie: D66
Vraag: In de voorlaatste alinea schrijft u 'Deze norm is aan de veilige kant als we dit afzetten tegen de feitelijke aanspraak op de weerstandscapaciteit in het verleden.' Graag ontvangen we een overzicht van deze aanspraken over de laatste vijf jaar.
Antwoord: In 2014 heeft zich daadwerkelijk voorgedaan: een tekort op Baanbrekers van € 763.000 (waarvan € 442.000 opgenomen in de tweede berap). In 2015 (€ 729.000) en 2016 (€ 300.000) is een bedrag onttrokken uit de reserve sociaal domein voor de aanvullende bijdrage aan Baanbrekers. Deze zijn dus niet ten laste van de weerstandscapaciteit gekomen, maar van een bestemmingsreserve.

In 2014 en 2015 was de werkelijke verkoopopbrengst verkoop gemeentelijke eigendommen € 736.000 respectievelijk € 1,3 mln. lager dan begroot (overigens betreft dit een verschuiving naar een later jaar; in die zin heeft dit risico zich over de hele verkoopperiode nog niet voorgedaan). Daarnaast zijn er in alle jaren afwijkingen geweest in de raming van de algemene uitkering, maar deze zijn zowel positief als negatief. Meldingen van risico's die zich daadwerkelijk voordoen, worden in de tussentijdse rapportages aan de raad gemeld of in de jaarrekening en lopen dus primair via het jaarrekeningresultaat. Bij een per saldo nadelig resultaat wordt de algemene reserve (als onderdeel van het weerstandsvermogen) aangesproken. Zoals uit de grafiek op pag. 97 blijkt, neemt de weerstandscapaciteit in de loop de jaren toe.

- 45 Pagina 97
B.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Kengetallen
Fractie: DMP Heusden
Vraag: Tekst uit de begroting: De nettoschuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Netto wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden worden afgetrokken. Voor de Nettoschuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen worden eventueel uitgeleende gelden in mindering gebracht. De schuldenlast wordt vervolgens uitgedrukt in een percentage van de begrotingsomvang exclusief mutaties reserves. Voor Heusden is deze schuldquote, alhoewel hij bij de jaarrekening 2016 is gedaald, nog steeds relatief hoog. Dit komt vooral doordat ook leningen voor bouwgrondexploitaties in de opgenomen leningen zitten. Hiervoor is niet direct sprake van een link met de reguliere begrotingsomvang. Immers tegenover deze leningen staat een opbrengst uit de verkoop van grond.
- Er is toch een planning om gronden in exploitatie te nemen en dan zou de netto schuldquote dus geleidelijk moeten dalen. Tegenstrijdig met tekst?
Waarom is dat niet zichtbaar in de tabel?
- Antwoord: Uit de hierboven aangehaalde tekst is inderdaad een directe relatie te lezen tussen de hoogte van de waarde van de grondpositie en de nettoschuldquote. Het is echter zo dat de mutatie van de grondpositie slechts een deel is van de wijziging van de schuldquote. In de berekening van de mutatie van de schuldquote worden alle geldstromen meegenomen welke volgen uit de meerjarige liquiditeitsbegroting. Dit zijn niet alleen de inkomsten en uitgaven die in de exploitatie zijn opgenomen maar ook de balansmutaties waaronder de investeringen en de aflossingen van de langlopende geldleningen.
Met name de investeringen in het GOL zullen in het meerjarenperspectief zorgen voor het oplopen van de schuldquote.
- 46 Pagina 102
B.6.3 Onderhoud kapitaalgoederen
Middelen, Huisvesting gymnastiek onderwijs
Fractie: Heusden Transparant
Vraag: Wat zijn de verwachte uitgaven voor klein en groot onderhoud Huisvesting gymnastiek onderwijs in 2017?
Antwoord: De verwachte uitgaven 2017 zijn nu nog niet bekend. De aanvraag van schoolbestuur Stichting Scala is in behandeling genomen. De voorziening, het vervangen van de kozijnen en boeiboorden voor gymzaal 't Kompas, is toegekend. De verwachte kosten hiervan bedragen € 125.000.

Zodra het schoolbestuur de offertes van de toegekende voorzieningen heeft overlegd wordt het bedrag voor 2017 definitief vastgesteld.

- 47 Pagina 109
B.6.5 Bedrijfsvoering
Informatiebeveiliging
Fractie: D66; DMP Heusden
Vraag: Op welke wijze gaat de gemeente haar gegevens beveiligen in het kader van de nieuwe privacy wetgeving en de Algemene Verordening Gegevensbescherming? Welke financiële consequenties hebben deze maatregelen voor de gemeente? Welke consequenties heeft dit voor de samenwerking intern en met andere diensten en wat zijn de kosten daarvan? (D66)
Toelichting BIG en AVG
AVG moet op 25 mei 2018 zijn geïmplementeerd binnen de gemeentelijke organisatie. Heusden scoort nog onvoldoende is vermeld. Wat is de impact voor de gemeentelijke organisatie en betekent dit voor de aanpassing van de operationele processen en voor de dienstverlening aan inwoners? (DMP Heusden)
- Antwoord: Op dit moment wordt een plan van aanpak opgesteld om een adequaat niveau op het gebied van privacy en informatiebeveiliging te bereiken. Dit plan is naar verwachting in november gereed. Het plan van aanpak zal ingaan op alle noodzakelijke acties die nodig zijn om aan de wetgeving rondom privacy en informatiebeveiliging te voldoen. Dit plan omvat ook de gevolgen voor de gemeentelijke organisatie en de impact op de operationele processen. We kunnen al melden dat er op korte termijn een functionaris gegevensbescherming en een zogenaamde Chief Information Security Officer aangewezen moet worden. Ook weten we dat we met processen aan de slag moeten omdat de inwoners meer mogelijkheden krijgen bij de verwerking van hun gegevens (bijvoorbeeld het recht om een gemeente te vragen hun persoonsgegevens te verwijderen). De inzet blijft natuurlijk om 'Heuse Service' te bieden aan onze inwoners. Daarnaast zijn we er ons van bewust dat een groot deel van de informatiebeveiliging wordt bepaald door de menselijke component. Bewustwording zal dan ook één van de acties zijn waarmee we aan de slag gaan.
- Het verbetertraject neemt minimaal 2 jaar in beslag. Op 25 mei 2018 zijn we er dus nog niet. In het plan van aanpak wordt daarom een prioritering aangebracht en starten we met de belangrijkste acties. Hierbij wordt een externe auditor betrokken om bij toekomstige audits voldoende beslagen ten ijs te kunnen komen.
- Eind 2017/begin 2018 zal een thema-avond voor de raad worden georganiseerd waarbij de raad wordt geïnformeerd over het plan van aanpak.
- 48 Pagina 122
B.6.7 Paragraaf Grondbeleid
Algemene ontwikkelingen
Fractie: D66
Vraag: eerste alinea, laatste zin:
'De ontwikkeling van de provinciale woningbehoefte en de daaruit voortvloeiende (verdeling van) bouwmogelijkheden vormt een aandachtspunt.' Om welke reden is dit een aandachtspunt?
- Antwoord: De provinciale woningbehoefteprognoses en de geplande woningbouwaantallen worden op elkaar afgestemd. Indien op termijn minder woningen kunnen worden gebouwd, heeft dit effect op de verdienpotentie in projecten en het risicoprofiel van projecten. Het blijft dus nodig om te sturen op de geplande woningaantallen in relatie tot de woningbehoefteprognose. Het effect van een tragere uitgifte of minder

woningbouwmogelijkheden blijft afhankelijk van de ontwikkeling van factoren als bijvoorbeeld woningbouwprices, bouwkosten en rente.

- 49 Pagina 124
B.6.7 Paragraaf Grondbeleid
Ontwikkeling van de boekwaarde en verwacht resultaat
Fractie: Heusden Transparant
Vraag: Wat is het verwacht positief resultaat voor De Grassen?
Wat is het restant verwacht positief resultaat voor Dillenburg?
- Antwoord: Voor de Grassen is bij de totstandkoming van de jaarrekening 2016 een positief resultaat berekend van circa € 8,5 miljoen. Het daadwerkelijke resultaat blijft afhankelijk van de uiteindelijke fasering van de uitgifte en de ontwikkeling van factoren als de rente, woningprices en bouwkosten.
- Voor Dillenburg is bij de totstandkoming van de jaarrekening 2016 het restant positief resultaat berekend op circa € 1,1 miljoen. Eerder werd op dit project per saldo al een winst genomen van circa € 1,8 miljoen.

- 49a Pagina 127
B.6.7 Paragraaf Grondbeleid
Centrumplan Vlijmen
Fractie: CDA
Vraag: Wat is de stand van zaken van het paviljoen?
Antwoord: Dit beschouwen we als een politieke vraag en zullen we meenemen in de beantwoording van de algemeen politieke vragenronde.

- 50 Pagina 130
C.1 Uitgangspunten begroting 2018 en meerjarenraming afvalstoffenheffing
Fractie: CDA
Vraag: Gemiddeld daalt de afvalstoffenheffing van 186,96 euro (in 2017?) naar 159,60 euro. Hoe hoog was dit vergelijkbare bedrag in de afgelopen jaren, vanaf 2013. Hoe hoog had dit vergelijkbare bedrag (achteraf) in deze jaren bij benadering eigenlijk hebben moeten bedragen waarmee de negatieve reserve Egalisatie Afvalstoffenheffing per 31 december 2017 dan was voorkomen.
Antwoord: Hieronder het overzicht van het gemiddelde tarief afvalstoffenheffing over de jaren 2013 t/m 2017:

Jaartal	Tarief meerpersoons- huishouden
2013	196,92
2014	189,72
2015	177,24
2016	192,24
2017	186,96

De verwachte negatieve egalisereserve eind 2017 van bijna € 500.000 gedeeld door 5 jaar (2013 t/m 2017) bedraagt € 100.000.

Dit betekent dat de opbrengst per huishouden gemiddeld € 5,53 hoger had moeten zijn over deze jaren.

- 51 Pagina 134 ev.
C.3 Verschillenanalyse per programma
Fractie: CDA
Vraag: We ontvangen de verschillenanalyse gaarne ook voor de 'gebieden' Algemene dekkingsmiddelen en 'Overhead'.
Antwoord: Voor de analyse m.b.t. overhead wordt verwezen naar het antwoord op vraag 31. De analyse voor de algemene dekkingsmiddelen kunt u in de begroting vinden op pag. 68.
- 52 Pagina 135
C.3 Verschillenanalyse per programma, Programma 1 Bestuur en beheer
Beheer overige gebouwen
Fractie: Heusden Transparant
Vraag: Wat zijn de begrote inhuurkosten gemoeid met verkoop van panden en gronden in 2017 en 2018?
Antwoord: De begrote inhuurkosten voor het cluster vastgoed, waar de verkoop van panden en grond is belegd, bedragen in 2017 € 175.000 en in 2018 € 73.000. Overigens is het goed om hier aan toe te voegen dat dit niet sec inhuurkosten betreft voor de verkoop van panden en gronden. Deze inhuur is en wordt tevens aangewend ten behoeve van het beheer van de gemeentelijke eigendommen (waaronder pacht, jacht en huur) en interne advisering inzake vastgoedaangelegenheden in de breedste zin des woords.
- 53 Pagina 135
C.3 Verschillenanalyse per programma, Programma 1 Bestuur en beheer
Beheer overige gebouwen
Fractie: CDA; D66
Vraag: Hoeveel bedragen de in de meerjarenbegroting opgenomen taakstellingen voor de verkoop van Gemeentelijke eigendommen (CDA) ?
Graag ontvangen we een totaal overzicht per jaar van de geplande en gerealiseerde verkopen, uitgesplitst naar gebouwen en gronden. Idem voor de planning de komende jaren (D66).
Antwoord: Voor het overzicht van de per jaar gerealiseerde verkopen verwijzen wij naar de beantwoording van vraag 6. De planning is als bekend dynamisch en wijzigt meermaals per jaar. Er is dus niet één planning te geven van verkopen in voorgaande jaren.

Voor wat betreft de planning de komende jaren, vindt u de in de begroting 2018 en verder geraamde kosten en opbrengsten in onderstaand overzicht. Inmiddels is ook het memo in de maak waarin de voortgang van de verkoop van gemeentelijke eigendommen nader wordt uitgewerkt. Daarin zal een nadere toelichting worden gegeven op de laatste stand van zaken. De planning is als gezegd immers dynamisch en afhankelijk van marktomstandigheden en besluitvorming.

	2018	2019	2020	2021
Opbrengsten	€ 1.280.000	€ 880.000	€ 230.000	€ 200.000
Kosten	€ 590.000	€ 80.000	€ 40.000	€ 5.000
Storting AR	€ 690.000	€ 800.000	€ 190.000	€ 195.000

54 Pagina 137
C.3 Verschillenanalyse per programma, Programma 3 Verkeer en vervoer
Wegen

Fractie: Heusden Transparant

Vraag: Wat is het budget onderhoud wegen in 2018, 2017, 2016 en 2015?
Wat zijn de werkelijke kosten geweest in 2016 en 2015?

Antwoord:

	2017	2018
begroot budget onderhoud wegen	€ 918.320	€ 820.000

	2015	2016
begroot budget onderhoud wegen	€ 1.010.750	€ 737.600
werkelijke onderhoudskosten wegen	€ 863.578	€ 725.555

Voor onderhoud wegen is een reserve beschikbaar waarmee schommelingen in de hoogte van de kosten opgevangen worden.

55 Pagina 139
C.3 Verschillenanalyse per programma, Programma 4 Economie en recreatie
Tabel

Fractie: Heusden Transparant

Vraag: Kunt u een uitgebreide toelichting geven op de aanzienlijke toename van de lasten en baten in 2018 van dit programma?

Antwoord: Vanaf 2017 is binnen het programma 4 Economie en recreatie ook opgenomen het onderdeel bedrijfsterreinen vanuit de bouwgrondexploitatie. Binnen de programmering van deze bedrijfsterreinen zijn kosten en opbrengsten fluctuerend waarbij deze fluctuaties opgevangen worden via de onderhanden werken. Via de post onderhanden werken wordt het saldo van kosten en opbrengsten naar de balans geboekt. Jaarlijkse schommelingen in de hoogte van de uitgaven en inkomsten zullen daarom altijd voorkomen, het saldo van een jaarschijf wijzigt nagenoeg niet. Doordat in 2018 de afsluiting van een aantal complexen is voorzien en daarom ook de gevormde verliesvoorzieningen vrijvallen (€ 6,1 miljoen), nemen de baten in 2018 aanzienlijk toe. Het betreft hier met name de verliesvoorzieningen voor de complexen Centrumplan Vlijmen en Groenewoud III. Tegenover deze vrijval aan de batenkant staat de mutatie onderhanden werken aan de lastenkant voor een gelijk bedrag.

56 Pagina 145
C.3 Verschillenanalyse per programma, Programma 7 Sociaal domein

Fractie: CDA

Vraag: Gaarne een gespecificeerd overzicht (WMO, jeugd, participatie enz.) van de gerealiseerde en de werkelijke/verwachte/begrote zorgkosten in de jaren 2015 t/m 2021. En hoeveel bedragen in deze jaren de ontvangsten Rijksbijdragen sociaal domein?

Antwoord: Voor overzicht met cijfers en toelichting zie bijlage bijgesloten achterin dit document.

57 Pagina 149/150
C.3 Verschillenanalyse per programma, Programma 8 Milieu en afval

Fractie: CDA

Vraag: In hoeverre is in de begroting 2017 ná wijzigingen al rekening gehouden met gewijzigde bedragen als gevolg van omgekeerd inzamelen?

Antwoord: In de begroting 2017 is nog geen rekening gehouden met de effecten van het omgekeerd inzamelen.

58 Pagina 149/150

C.3 Verschillenanalyse per programma, Programma 8 Milieu en afval

Fractie: D66

Vraag: Wij ontvangen graag een uitgebreide analyse van de genoemde cijfers.

In het raadsvoorstel worden wel bedragen genoemd echter zonder dat hard wordt gemaakt. Vooral de bedragen op pagina 150 over lagere kosten restafval 335.000 en hogere kosten PMD, GFT en papier.

Wat is het verschil tussen de huur van de containers en het in eigen beheer plaatsen en onderhouden van de eigen containers. Per jaar uitgedrukt.

Waar drukken de kosten van eigen containers als die geplaatst zouden zijn?

Antwoord: De minderkosten voor restafval worden veroorzaakt door lagere inzamelkosten door het efficiënter kunnen ledigen van ondergrondse containers ten opzichte van de hele route voor restafval te moeten rijden voor minicontainers restafval. Daarnaast wordt er beter afval gescheiden en is daardoor de hoeveelheid restafval lager met lagere verwerkingskosten tot gevolg. Hogere kosten voor PMD worden veroorzaakt doordat de hoeveelheid PMD-afval stijgt als gevolg van het omgekeerd inzamelen en door de PMD-inzameling op scholen. De kosten voor GFT-afval stijgen door een grotere hoeveelheid ingezameld GFT-afval waardoor ook vaker de GFT-containers worden aangeboden; de verwerkings- en inzamelkosten stijgen hierdoor. Ook moeten door maatwerkvoorzieningen bij hoogbouw na het omgekeerd inzamelen GFT-verzamelcontainers worden geleegd. Dit laatste geldt ook voor oud papier.

Bij het invoeren van omgekeerd inzamelen (in het Afvalbeleidsplan dat u op 22 december 2016 heeft vastgesteld) is een afweging gemaakt tussen verschillende scenario's, te weten 1) 'huren zowel betonput als container', 2) 'kopen zowel betonput als container' en 3) 'kopen betonput en huren container'. Gekozen is voor de goedkoopste variant, nl. variant 3. Het verschil tussen het in eigen beheer plaatsen en onderhouden van de eigen containers en het huren van de containers (en kopen van de betonputten, de huidige situatie) bedraagt € 5.500 per jaar minderkosten in de huidige situatie. Wel kan het zijn dat het aantal containers ander is of wordt, maar dan zou het voordeel voor deze variant alleen maar iets gunstiger worden.

Voor de kosten van het aanschaffen van eigen containers zouden de hieruit voortvloeiende rente en afschrijvingskosten ook ten laste komen van de afvalbegroting en dus worden betrokken bij de tariefstelling.

59 Pagina 155
 C.4 Uiteenzetting van de financiële positie
 Fractie: Gemeentebelangen, CDA
 Vraag: Op de Meerjarenbalans zien we de vaste activa met economisch nut en met maatschappelijk nut) in de komende jaren aanzienlijk toenemen. Graag een (globaal) overzicht van de betreffende investeringen Gemeentebelangen).

Materiele vaste activa. Gaarne een nadere toelichting/specificatie van de voor de jaren 2018 t/m 2021 geraamde investeringen inclusief een aansluiting met de op pagina 163 genoemde investeringsbedragen (CDA).

Antwoord: Het overzicht van de investeringen in de vaste activa voor de jaren 2018, 2019 en 2020 is te maken vanuit de overzichten C.6 Nieuw beleid en in gang gezet beleid (pagina 163) en C.7 Vervangingsinvesteringen per programma (pagina 166) De samenvatting luidt als volgt (bedragen * € 1.000):

Economisch nut	2018	2019	2020
- GOL		2.500	18.000
- Riolering	3.150	3.150	3.151
- Kunstgras Haarsteeg/RKDVC	668		
	3.818	5.650	21.151
Maatschappelijk nut			
- IHP	35	916	4.210
- sport	70	70	70
- duurzaamheid	500		
- vervangen materieel buitendienst	806	373	131
- vervangen wintermachines	255		
- ICT investeringen	195	190	365
Overig (onvoorzien)	589	601	574
	2.450	2.150	5.350

60 Pagina 155
 C.4 Uiteenzetting van de financiële positie
 Fractie: CDA
 Vraag: Gaarne een toelichting op de stijging van de post Vlottende schulden per 31 december 2020 ten opzichte van 31 december 2019.

Antwoord: Net als vorig jaar is de geprognosticeerde balans gebaseerd op een aantal posten waar meerjarige gegevens van beschikbaar zijn. De overige posten in de balans (zoals vlottende schulden) zijn daarvan afgeleid en kunnen niet onderbouwd worden. Gezien de omvang van de investeringen in 2020 is het voorstelbaar dat op 31 december een deel nog betaald moet worden wat een stijging van de crediteuren of nog te ontvangen facturen kan veroorzaken.

De balans is overigens verbeterd ten opzichte van vorig jaar doordat nu ook rekening is gehouden met de geplande en verwachte investeringen in materiele vaste activa. Daarnaast zijn de prognoses van de grondexploitaties, de verwachte dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen en het begrote resultaat verwerkt. Op basis hiervan is de liquiditeitsbegroting opgesteld (vaste schulden).

61 Pagina 155
C.4 Uiteenzetting van de financiële positie
Fractie: CDA
Vraag: De langlopende schulden lopen in de komende jaren maar mondjesmaat terug, dit ondanks de aanzienlijk grondverkoop die verwacht worden (de voorraden lopen op de balans wel aanzienlijk terug). Graag een toelichting.
Antwoord: Het is inderdaad zo dat de voorraadpositie van de gemeente terugloopt maar dit is niet meteen ook de aanleiding voor het dalen van de langlopende schulden. Het verloop van de langlopende schulden wordt namelijk bepaald vanuit een meerjarige liquiditeitsbegroting waarin alle financiële mutaties van onze gemeente worden meegenomen, niet alleen de mutaties in de exploitatie (waarin de bouwgrondexploitatie is opgenomen) maar ook de balansmutaties zoals aflossingen en nieuwe investeringen. Met name in 2020 is te zien dat de vaste schuld toeneemt, een van de oorzaken van deze stijging is de geplande bijdrage aan het GOL die in 2020 betaald zal moeten worden.

C.4 Uiteenzetting van de financiële positie

Fractie: CDA

Vraag: Wij ontvangen graag een specificatie van de verminderingen en de vermeerderingen in de Algemene reserve voor elk van de jaren 2017 (raming), 2018, 2019, 2020 en 2021.

Antwoord: De specificatie van het verloop van de Algemene reserve luidt als volgt:

Bedragen * € 1.000

	onttrekking	storting	verloop saldo
Saldo 1-1-2017			11.987
<u>Mutaties 2017</u>			
Bruneilaan	3		
Groenewoud III	2		
Besluit bij jaarrekening 2016 inzake budgetoverheveling			
- Diversen tlv exploitatie	1.252		
- Parkeren Vesting	55		
- Herstructureren bedrijventerreinen	240		
- Businessplan Metal Valley	39		
- Kunst Centrum Vlijmen	68		
Saldo jaarrekening 2016		610	
Jaarschijf 2017 verkoop gem. eigendommen		2.050	
Naar BR 98, Fietsvoorziening Drunen/Elshout	277		
Totaal	1.936	2.660	724
prognose saldo 31-12-2017			12.711
<u>Mutaties 2018</u>			
Jaarschijf 2018 verkoop gem. eigendommen		700	
Totaal	0	700	700
prognose saldo 31-12-2018			13.411
<u>Mutaties 2019</u>			
Jaarschijf 2019 verkoop gem. eigendommen		800	
Totaal	0	800	800
prognose saldo 31-12-2019			14.211
<u>Mutaties 2020</u>			
Infrastructuur (GOL, GVVP, straten en wegen) Doorstorten naar BR99	4.760		
Jaarschijf 2020 verkoop gem. eigendommen		200	
Totaal	4.760	200	-4.560
Prognose saldo 31-12-2020			9.651
<u>Mutaties 2021</u>			
Jaarschijf 2021 verkoop gem. eigendommen		200	
Totaal	0	200	200
Prognose saldo 31-12-2021			9.851

- 63 Pagina 163
C.6 Nieuw beleid en in gang gezet beleid per programma
Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL)
- Fractie: CDA
- Vraag: GOL. Gaarne een toelichting op het verschil van de hier genoemde bedragen van 15,7 en 14,5 mln.
- Antwoord: De € 15,7 mln. is het Heusdens aandeel conform de BOK. Dit is de bruto bijdrage. In 2015 is € 500.000 betaald aan de provincie als eerste bijdrage in de voorbereidings-/planvormingskosten. Daarnaast kunnen reeds gemaakte kosten door Heusden in het verleden (m.n. Ei van Drunen) in mindering worden gebracht. De € 14,5 is de (nog resterende) verwachte nettobijdrage op basis van de BOK fase 1. Aanvullend is in de voorjaarsnota 2017 en nu in de begroting 2018 een bijdrage van € 3,5 mln. opgenomen naar aanleiding van het besluit om fase 1 en 2 gelijktijdig uit te voeren.
- 64 Pagina 164
C.6 Nieuw beleid en in gang gezet beleid per programma
Investerings mitigerende maatregelen
- Fractie: Heusden Transparant
- Vraag: Kunt u aangeven of u voor de investering mitigerende maatregelen wel met een afzonderlijk voorstel naar de raad toe komt bij aanwending van de beschikbare middelen?
- Antwoord: Ja. Dat is nu in de begroting 2018 niet aangegeven bij deze investering, omdat u als raad de investeringen voor de jaarschijf 2018 voteert en nog niet voor 2019 e.v. waar deze gepland staat.
- 65 Pagina 165
C.6 Nieuw beleid en in gang gezet beleid per programma
Investerings duurzaamheid /energiebesparing
- Fractie: Heusden Transparant
- Vraag: Wij begrijpen dat u een aanvullend krediet beschikbaar wil stellen van investeringen duurzaamheid/energiebesparing van € 500.000. In het raadsvoorstel van 12 juli 2016 is het volgende opgenomen: "Mocht bij het uitwerken van de plannen blijken de beschikbare middelen niet toereikend zijn voor het realiseren van de doelstelling van 15% energiebesparing, dan wordt hiervoor een apart voorstel aan u voorgelegd." Wat is de reden dat u hiervan wil afwijken?
Zijn er budgetoverschrijdingen geweest waardoor het budget onvoldoende is voor het bereiken van het gewenste resultaat?
- Antwoord: Door de raad is 2x € 500.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2017 en 2018. Van de eerste € 500.000 zijn diverse verbetermaatregelen uitgevoerd (m.b.t. de gemeentehuizen Vlijmen en Drunen; Sporthal Dillenburcht en Zwembad Die Heijgrave). Voor het 2^e deel wordt momenteel een plan met verbetermaatregelen opgesteld. De verwachting is dat de doelstelling van 15% energiebesparing met het beschikbaar gestelde geld haalbaar is.
- Er is geen sprake van een aanvullend krediet, maar van een krediet van 1 mln., verdeeld over 2017 en 2018. Dit krediet is vastgesteld in het raadsvoorstel van 12 juli 2016.

- 66 Pagina 165
C.6 Nieuw beleid en in gang gezet beleid per programma
Investerings duurzaamheid /energiebesparing
- Fractie: CDA
- Vraag: Duurzaamheid. Welk 'plan van aanpak' wordt hier bedoeld? Welke andere beleidsdocumenten zijn er in het kader van duurzaamheid thans (nog) vigerend?
- Antwoord: Met het 'plan van aanpak' wordt het plan bedoeld dat door Energiek Heusden is opgesteld, namelijk: 'De strijd voor energiebesparing en vermindering van CO2 uitstoot' van 26 mei 2016. Dat plan is door de raad vastgesteld in haar vergadering van 12 juli 2016.
- Andere vigerende beleidsdocumenten:
- Rijks energieakkoord (2013)
 - Gemeentelijke duurzaamheidsagenda (2008)
 - Gemeentelijke energievisie (2013)
- 67 Pagina Algemeen
Indicatoren programma hoofdstukken
- Fractie: DMP Heusden
- Vraag: In de programmabegroting worden veel indicatoren vermeld. Deze indicatoren over voorgaande jaren zijn de basis voor de prognoses voor de komende jaren (in ieder geval voor 2018). Toch ontbreken de prognoses. Niet duidelijk is hoe de lijn van de afgelopen jaren wordt doorgetrokken en wat mogelijk de financiële of politieke consequenties zijn.
- Voor veel programmaonderdelen is het van belang om inzicht te hebben in de prognoses voor 2018 obv indicatoren voorgaande jaren (ivm consequenties voor komend begrotingsjaar).
- We willen verzoeken om alsnog de prognosecijfers te leveren mbt de volgende onderwerpen:
- ontwikkeling klantcontacten (pag. 15)
 - aantal controles OMWB (pag. 20)
 - inkoopvolume gemeente (pag. 31)
 - vestiging van bedrijven (pag. 33)
 - aantal leerlingen basisscholen (pag. 37)
 - ledenaantal gesubs. sportverenigingen (pag. 43)
 - aantal voorzieningen WMO (pag. 49)
 - indicatoren (pag. 50)
 - afval per inwoner (pag.58)
 - indicatoren (pag. 65)
 - nieuw gebouwde woningen (pag. 66)
- Antwoord: In 2016 zijn we gestart met het opnemen van een aantal indicatoren per programma met als doel het inzicht in de programma's te vergroten en uw raad beter in staat te stellen de kaderstellende rol vorm te geven. Toen is nadrukkelijk een aantal uitgangspunten geformuleerd. Deze zijn toen ook opgenomen in de inleiding van de begroting 2016 waarin de indicatoren ook in breder perspectief worden toegelicht. Er is destijds bewust gekozen om alleen feitelijke aantallen in de indicatoren te verwerken. Doordat gegevens over vier jaar beschikbaar zijn kunt u als raad ook hieruit een trend of ontwikkeling zien die kan helpen bij het maken van keuzes over de beleidsintensivering danwel extensivering in de toekomst.
- Uiteraard kijken we bij het vaststellen van nieuw beleid naar toekomstig verwachte ontwikkelingen. In de beleidsnota's of nieuwe meerjarenplannen worden deze gegevens dan ook zo goed mogelijk opgenomen.

U moet de indicatoren zien als aanvullende informatie op de uitwerking van de W-vragen. In de uitwerking van de W-vragen zou een eventuele toekomstige beleidswijziging moeten blijken en kunnen ook concrete aantallen (voor bijv. woningbouw o.i.d.) worden opgenomen (gebaseerd op een beleidsdocument dat al in de raad heeft voorgelegen).

Daarnaast sluit deze werkwijze aan bij de sinds vorig jaar op te nemen verplichte indicatoren die in het kader van de BBV opgenomen worden; ook hier worden alleen werkelijke aantallen opgenomen.

68 Pagina Raadsvoorstel

Fractie: Gemeentebelangen

Vraag: In het raadsvoorstel voor de begrotingsvergadering staat op blz. 3 een tabel berekening tarieven OZB. Het tarief voor woningen is echter foutief en moet zijn 0,1171% zoals ook in de tekst vermeld.

Op blz. 5 van hetzelfde raadsvoorstel (bij toeristenbelasting) klopt de omschrijving van het eerstgenoemde tarief niet. Het tarief van 1 euro hoort bij mobiele onderkomens op minicampings.

Het tarief bij overnachting op vaartuigen correspondeert niet met het tarief genoemd in de verordening. In beide gevallen moet er 1 euro staan.

Moet er bij bijlage 1 (Instellingsbesluit reserve IHP) niet een expliciet en te ondertekenen raadsbesluit worden toegevoegd (zoals ook bij de vast te stellen verordeningen gebeurt)?

Antwoord: In de tabel berekening tarieven OZB staat inderdaad per abuis het oude tarief voor woningen vermeld, dit moet uiteraard gelijk zijn aan het tarief genoemd in de tekst, zijnde 0,1171. In de voorgestelde verordening OZB staat het tarief wel juist vermeld.

De omschrijving van het eerstgenoemde tarief op blz. 5 van het raadsvoorstel m.b.t. de toeristenbelasting, zijnde € 1,- per overnachting moet inderdaad luiden: bij overnachting in een mobiel kampeeronderkomen op een camping/mini camping. In de voorgestelde verordening toeristenbelasting is de omschrijving wel juist vermeld.

Het tarief voor vaartuigen is in de verordening watertoeristenbelasting aangepast naar € 1 en is hiermee weer gelijk aan het tarief genoemd in het raadsvoorstel.

(Laatste deelvraag m.b.t. instellingsbesluit:) nee, het besluit in het raadsvoorstel volstaat voor de instelling/opheffing van reserves en voorzieningen. Verordeningen worden gepubliceerd; dit geldt niet voor instellingsbesluiten van een reserve.

Bijlage 1 overzicht bij beantwoording vraag 56 van CDA. De vraag luidde: Gaarne een gespecificeerd overzicht (WMO, jeugd, participatie enz.) van de gerealiseerde en de werkelijke/verwachte/begrote zorgkosten in de jaren 2015 t/m 2021. En hoeveel bedragen in deze jaren de ontvangen Rijksbijdragen sociaal domein?

Inkomsten

Rijksbijdrage Sociaal Domein	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
			mei circulaire 2017				
Wmo nieuw	4.190.998	5.008.911	5.081.338	5.392.007	5.349.249	5.380.262	5.371.498
Jeugd	7.771.131	7.409.195	7.531.393	6.918.471	6.919.423	6.972.900	7.012.592
Participatie	5.627.343	5.534.216	4.494.699	4.173.667	4.021.905	3.819.019	3.817.033
Totaal	17.589.472	17.952.323	17.107.430	16.484.145	16.290.577	16.172.181	16.201.123

Lasten

Wmo nieuw	3.255.553	3.695.508	3.726.758	4.471.707	4.736.166	4.777.406	4.820.056
Jeugd	6.903.693	5.452.083	7.531.393	6.420.423	6.370.471	6.333.145	6.285.130
Participatie excl bijdrage Baanbrekers	5.627.343	5.534.216	4.494.699	4.173.667	4.021.905	3.819.019	3.817.033
	15.786.589	14.681.807	15.752.850	15.065.797	15.128.542	14.929.570	14.922.219

verschil Rijksbijdrage en kosten	1.802.883	3.270.516	1.354.580	1.418.348	1.162.035	1.242.611	1.278.904
----------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

beschikbaar in exploitatie voor Wmo oud	3.693.255	3.363.634	3.642.021	3.664.227	3.664.227	3.684.227	3.684.227
kosten Wmo oud	2.865.627	3.055.437	3.000.000	3.035.300	3.173.500	3.315.500	3.410.500
Verschil	827.628	308.197	642.021	628.927	490.727	368.727	273.727

Saldo

totaal voordelig verschil sociaal domein	2.630.511	3.578.713	1.996.601	2.047.275	1.652.762	1.611.338	1.552.631
ingezet voor transformatie en subsidie O3 en stg De Schroef			1.354.580	339.169	0	0	0
ingezet voor Baanbrekers				1.650.000	1.609.000	1.345.000	1.341.000
mutatie reserve sociaal domein (positief is storting)	2.657.130	3.199.978	-1.608.000	85.000	85.000	305.000	250.000

toelichting bij de cijfers:

Voor de jaren 2015 t/m 2017 zijn de begrote bedragen voor de lasten voor de 3 transities budgetneutraal opgenomen. Dit wil zeggen dat de lasten per saldo gelijk zijn aan de inkomsten van het Rijk.

Voor de jaren vanaf 2018 is op basis van nu bekende gegevens en aannames een inschatting gemaakt van de lasten en is het saldo binnen het programma direct als dekking beschikbaar voor andere lasten binnen het sociaal domein zoals Baanbrekers en het voorliggend veld.

De daadwerkelijke mutatie met de reserve sociaal domein wijkt iets af omdat dan ook nog andere verschillen binnen het sociaal domein meegenomen worden. Bijvoorbeeld armoedebeleid en schuldhulpverlening.

De bedragen en prognoses die gedeeld zijn moeten wat betreft jeugd beoordeeld worden met voorzichtigheid. In 2015 was er nog veel onduidelijkheid over de zorggegevens vanwege de beperkte overdracht. Op basis van de zorgkosten 2015 en 2016 is het moeilijk om correcte voorspellingen te maken voor de toekomst. In 2017 hebben we bij jeugdhulp de eerste wijzigingen aangebracht met de resultaat-gestuurde jeugdhulp voor een gedeelte van het aanbod. Hierdoor is in eerste instantie uitgegaan van een grove schatting en zijn gaandeweg de cijfers aangepast (herijking deelbegroting jeugd 2017 en 2018). In 2018 volgt een andere wijziging doordat er in de systematiek voor de j-ggz (geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen) veranderd. In 2019 gaan we het volledige aanbod jeugdhulp resultaat-gestuurd inkopen. Deze wijzigingen beïnvloeden de mogelijkheid realistische prognoses te maken. Daarnaast speelt mee dat er tevens zorgvormen zijn die erg kostbaar zijn (bijv. specialistische 24-uurs jeugdhulp) waarop nauwelijks te sturen valt, maar die direct gevolgen kunnen hebben voor de zorgkosten.

Ook voor wat betreft Wmo is er nog veel onduidelijkheid. De 'oude' Wmo-voorzieningen, zoals hulp bij het huishouden en rolstoelen, vallen al langer onder onze verantwoordelijkheid, waardoor we deze gerealiseerde en verwachte kosten relatief goed in beeld hebben. De gegevens over de 'nieuwe' Wmo-diensten, zoals individuele begeleiding en dagbesteding, die aan ons zijn overgedragen in 2015, waren net als bij jeugd beperkt. Hierdoor is het ook voor deze diensten lastig geweest om voor de eerste jaren goede voorspellingen te doen. Met de resultaten sinds 2015 krijgen we steeds meer zicht op de kosten, maar ook de Wmo ontwikkelt zich door. Net als bij jeugd wordt er steeds meer gebruik gemaakt van resultaat gestuurde inkoop. De gerealiseerde kosten vormen de basis de te verwachten kosten. Daarnaast is er niet per definitie een relatie tussen de toebedeling van het rijk en de vraag. Wij halen de schotten tussen jeugd en Wmo steeds meer weg. Wij zetten bijvoorbeeld in toenemende mate Wmo-middelen in, omdat we denken dat we de ouders of het gezin moeten helpen ipv het kind. Deze integrale werkwijze maakt ook het vergelijken tussen ontvangen en gerealiseerde budgetten lastig.

Voor de uitvoering van de Participatiewet door Baanbrekers betalen de drie gemeenten vanaf 2015 tot heden een gemeentelijke bijdrage. Op dit moment is Baanbrekers bezig zich te ontwikkelen tot Baanbrekers 2.0 (herpositioneringsonderzoek). De uitkomsten hiervan en de uiteindelijke opdracht van de gemeenten aan Baanbrekers zijn bepalend voor de financiële ontwikkeling vanaf 2019. Daarom is een prognose over de kostenontwikkeling op dit moment lastig. Voor 2017 en 2018 is sprake van taakstellende begrotingen waarbij de gemeentelijke bijdrage van 2016, aangevuld met de gevolgen van loon- en prijsontwikkeling en nieuw beleid, leidend is.